

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Sint-Jozefschool Jongens Hoevenzavel te GENK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	14753
Instelling	Vrije Basisschool Sint-Jozefschool Jongens Hoevenzavel
Directeur	Patrick JOOSTEN
Adres	Halmstraat 7 - 3600 GENK
Telefoon	089 38 36 44
E-mail	directie@st-jozefjongens.be
Website	www.st-jozefsscholenhoevenzavel.be
Bestuur van de instelling	vzw Sint-Jozefsschool Hoevenzavel
Adres	Onderwijslaan 100 - 3600 GENK
CLB	Vrij CLB Regio Genk
Adres	Zevenbonderstraat 80 - 3600 GENK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	16-09-2013, 17-09-2013, 18-09-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18-09-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	04-10-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Paul Lemmens
Teamleden	Ann Schelfhout
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Onderwijsorganisatie	17
4.2 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Sint-Jozef Jongens is één van de twee scholen op de onderwijscampus in Hoevenzavel-Genk. Vanuit een verleden kiezen beide scholen voor het lager onderwijs bewust voor niet gemengd onderwijs, hoewel ze zich openstellen voor jongens en meisjes. In de lagere afdelingen zijn er de eerste aanzetten tot enige pedagogisch-didactische samenwerking. Een meer structureel verankerde en doorgedreven samenwerking kan hier de professionaliteit van de teamleden en de kwaliteit van het onderwijs nog meer bevorderen. Dit in tegenstelling met de kleuterafdeling, die gemengd samengesteld is en naar de buitenwereld, maar ook intern op onderwijskundig vlak, zich aandient als één pedagogisch geheel. De samenwerking is er verregaand en geschiedt er onder de leiding van de twee directeurs. Alle lagere schoolkinderen, jongens en meisjes, ontmoeten elkaar wel op de speelterreinen en bij een aantal gezamenlijk lopende projecten. Beide scholen maken geen deel uit van een scholengemeenschap en willen na een moeilijk verleden een heropstart maken met een volledig vernieuwd schoolbestuur. Dit laatste tracht met een krachtadige vooral materiële en financiële aanpak een langzaam groeiend vertrouwen te creëren. De vaststellingen in dit rapport slaan voor alle duidelijkheid enkel op de jongensschool en de kleuterklassen, ressorterend onder hetzelfde instellingsnummer.

Kenmerkend voor de leerlingenpopulatie zijn de cijfers die verwijzen naar hoge scores voor de socio-economische status. Leerlingen komen, hoewel op papier veelal Belg, uit een diversiteit aan nationaliteiten en culturen, en zijn meestal tweede of derde generatiekinderen uit het voormalige mijnverleden. Toch is voor velen de thuistaal niet Nederlands. Een ander maar belangrijke aspect is de behoorlijke kansarmoede, ook bij de autochtone bevolking en de vrij lage opleiding bij vele ouders. Deze factoren wegen enigszins op de effecten van het onderwijsleerproces en het klasmanagement.

Vanuit de gegevens van het vooronderzoek bepaalde de inspectie om op de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie naast de leerbegeleiding en de schoolorganisatie in te zoomen. Verder werden aspecten van het welzijnsbeleid en algemeen beleid nader bekeken.

Wat betreft het leergebied Nederlands in beide afdelingen en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling wijst het onderzoek uit dat de school voldoet aan de maatschappelijke verwachting. De kleuterafdeling realiseert een thematisch en leergebiedgeïntegreerd aanbod, dat rijke ontwikkelingskansen biedt aan kleuters. Een groeiend leerplangebied doet teamleden in een aanbod voorzien dat gekoppeld wordt aan relevante leerplandoelen. Kleuters krijgen hierbij ruime mogelijkheden hun taal te verrijken, te experimenteren en te beleven, dit in een positief klasklimaat, dat garanties biedt op een groot welbevinden. De leidsters spelen in op de diversiteit in de taligheid van de kleuters en brengen de taalontwikkeling in kaart.

Wereldoriënterende aspecten zijn in de observaties en in het kleutervolgsysteem minder aantrefbaar. Een belangrijke uitdaging voor het kleuterteam ligt in het bewaken van de volledigheid van het aanbod en de uitwerking van de graduele opbouw hierin.

De lagere afdeling voerde vrij recent voor Nederlands een vernieuwd onderwijsleerpakket in. De leerplannen of eindtermen spelen momenteel in de praktijk hierbij nog een ondergeschikte en beperkte rol. Teamleden vertrouwen erop, na een vergelijking van deze methode met de doelen, dat door de consequente toepassing van de methode de leerplandoelen binnen de diverse domeinen verankerd zijn. De inspanningen voor spreekvaardigheidsonderwijs kunnen effectiever worden door een meer concrete toepassing op basis van een herbronning van de taalvaardigheidsprincipes. Het leesonderwijs toont krachtige impulsen die zich echter niet direct vertalen in de resultaten van een eindproef. De teamleden kunnen ruime methodegebonden, eigen en genormeerde output voorleggen, die wijst op een betrouwbare meting van vele doelen en een voldoende bereik. Een talenbeleid is in opstart en met stedelijke diensten organiseert de school initiatieven in een flankerend talig onderwijsbeleid.

In tegenstelling met Nederlands is de voorgelegde output voor wereldoriëntatie ondermaats en biedt onvoldoende garanties naar het bereik van eindtermen en leerplandoelen. Dit schooljaar voerde de school op basis van doorlichtingsresultaten van de naastgelegen school een onderwijsleerpakket in. Teamleden werkten tot dan vrij autonoom een eigen aanbod uit, dat, ondanks de waardevolle onderwerpen, weinig tot niet gelinkt is aan leerplandoelen en de diverse domeinen van een voldoende aanbod voorziet. Het

ontbreekt hier aan samenhang, volledigheid en een graduele opbouw. Dit vertaalt zich ook in de weinige schoolafspraken wat betreft het organiseren van ondersteunende leeruitstappen, de aanwezigheid van thema's in het klasbeeld, de functionaliteit van tijd- en ruimtekaders en de leerjaarspecifieke benadering van actualiteit. De evaluatie focust hoofdzakelijk op reproductie van vooral talige kennis en is weinig geënt op breder evalueren. Vaardigheden, inzichten en veranderde attitudes komen slechts sporadisch aan bod. Algemeen is de visie van het leerplan en de eindtermen minder het uitgangspunt van de praktijk.

De doelgerichtheid van de school- en onderwijsorganisatie is sterk afhankelijk van het lestijdenpakket en een aantal in het verleden gemaakte keuzes. De kleuterafdeling beschikt over vier klasjes, die heterogeen volgens criteria samengesteld zijn. Daarnaast beschikt de school over een aantal ondersteunende lestijden voor de kleuterafdeling. Een doelgerichte structurele verdeling op basis van de zorgvragen van de kinderen over de klassen heen, dit met het oog op een maximaal effectief gebruik in de ondersteunende kindbegeleiding is nog niet aan de orde. De extra lestijd lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling is alvast een krachtig signaal naar het belang dat de school hecht aan de motorische ontwikkeling. Ook de lagere afdeling voorziet in een aanvullend aanbod voor dit leergebied. De school levert inspanningen om op verschillende aspecten van de schoolorganisatie zich te laten ondersteunen door coördinerende teamleden. Een aantal daarvan zijn reeds jaren routine en putten lestijden uit de aanvullende lestijden voor gelijke onderwijskansen. Het is een uitdaging voor de school om de effectiviteit van deze functies in vraag te stellen en te zoeken hoe expertise verder gedeeld kan worden met alle teamleden.

Het onderzoek naar de leerbegeleiding wijst alvast uit dat de werking op school- en klasniveau behoorlijk doelgericht is. Een aansturing via duidelijke structuren en procedures, de afname en analyse van gestandaardiseerde testen en observatie- en evaluatiegegevens, brengen vorderingen en mogelijke problemen aan het licht. Om een en ander te kanaliseren groeit het team in de aanwending van een digitaal systeem. Toch focust een aantal gegevens nog sterk op eerder cognitief gerichte vaardigheden, waardoor de gerichtheid op een aantal andere aspecten enigszins verwatert. Een besef van de groeiende verantwoordelijkheid van de eerstelijnszorg uit zich in meer aandacht voor differentiatie, voor geleidelijk veranderende onderwijsstijlen en voor zorgvragen die het louter onderwijskundige overstijgen. Teamleden en directie dragen de kinderen een warm hart toe en nemen hiertoe soms maatschappelijke engagementen op.

Het beleid, ondersteund door de coördinatoren, zoekt naar mogelijkheden om samen met de teamleden terug een schoolconcept uit te bouwen om samen school te maken. Het zoeken naar een gulden middenweg tussen de visie van het beleid en de jarenlange ervaring en de verzuchtingen van teamleden zal hierbij in de nabije toekomst van belang zijn. Het siert de school zowel interne maar ook externe expertise in te winnen en ook teamleden van de nodige deskundigheid te voorzien om vernieuwingen en uitdagingen aan te pakken. Het beperken van een aantal werkpunten zal de diepgang en de haalbaarheid om deze om te zetten tot duurzame veranderingen bevorderen. Uiteindelijk zal dit alles kunnen leiden tot de kernopdracht van het voltallig team, namelijk samen school maken in het belang van de kinderen.

Dit rapport eindigt met een gunstig advies, beperkt in de tijd voor wereldoriëntatie voor de lagere afdeling. De inspectie ervaart een voldoende draagvlak, engagement en zelfsturend vermogen om de uitdaging tot het wegwerken van dit tekort tot een goed einde te brengen en alzo de onderwijskwaliteit verder op te krikken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vanuit een geïntegreerde benadering streeft de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate na. Dit blijkt onder meer uit een talig en levensecht aanbod dat de verschillende domeinen bestrijkt. Verwijzend naar de kleuterpopulatie legt het team een behoorlijk accent op spreken en luisteren. Via genormeerde toetsen en observaties brengt het team de talige evolutie in beeld.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na vanuit een thematisch aangereikt aanbod. Dit aanbod in samenhang met andere leergebieden biedt ontwikkelingskansen door middel van krachtige speelleeromgevingen en met uitdagende materialen. Meer intentionele klas- en groepsactiviteiten vormen de basis om waarnemen, exploreren en experimenteren rijke kansen te bieden om de omringende wereld te grijpen en te begrijpen, dit binnen de verschillende domeinen. Een krachtig onthaal en een positief klasklimaat ondersteunen het welbevinden en de betrokkenheid.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het plannen van het aanbod vertrekken de kleuterleidsters van een aantal thema's uit de leefwereld van het kind of de jaarkring. Al dan niet in samenspraak met de kleuters brainstormen ze over mogelijke activiteiten die het thema kunnen vullen. Een aantal teamleden hanteert hierbij een weekoverzicht, wat meer structuur biedt aan de globale uitwerking. Het onderwijsaanbod vertrekt vanuit een thematische en leergebiedgeïntegreerde benadering, waardoor de teamleden samenhang en een brede harmonische ontwikkeling garanderen. Een doordachte invulling van een thema waarbij verschillende leergebiedgebonden activiteiten, weliswaar geïntegreerd benaderd, in een evenwicht over langere tijd gespreid worden is zelden een uitgangspunt.

Als referentiekader hanteren de teamleden in eerste instantie een koepelgebonden bronnenboek. Sinds vorig schooljaar gebruiken de kleuteronderwijzeressen een digitaal zoekinstrument om leerplandoelen te koppelen aan dit bronnenboek. Leerkrachtafhankelijk weten teamleden relevante en leergebiedgebonden leerplandoelen te selecteren. Door deze werking worden ze meer vertrouwd met de leerplandoelen en geven ze aan meer diepgang door de concreetheid van deze doelen te ervaren. De ontwikkelingsdoelen en hun uitgangspunten zijn een nauwelijks gebruikt referentiekader.

Het uitwerken van een gradueel aanbod op basis van de leerplandoelen is geen gewoonte. Het leeftijdsgebonden aanbod gebeurt op basis van ervaring, zonder veel aandacht voor de verticale groeilijnen. Ook het bewaken van de volledigheid van het aanbod is nog geen praktijkenmerk. Deze wordt ondersteund door een aantal hoeken- en ontmoetingsfiches. Hoewel rijk aan inhoud voor de leeftijdsgroep ontbreekt het bij de meeste fiches aan een overzicht voor de graduele uitwerking. De meeste zijn nog nauwelijks echt sturend voor de actuele klaspraktijk.

Vele kansen om spelend te leren, de verscheidenheid aan werk- en spelvormen en de veiligheid die de klasstructuur biedt, geven garanties dat kleuters actief en handelend mogen leren.

'Taal de hele dag' is de leidraad voor het talig onderwijs.

Taalvaardigheidsprincipes worden behoorlijk toegepast in de praktijk. Teamleden voorzien activiteiten die tegemoetkomen aan een invulling op de diverse domeinen. Een boeken- en luisterhoek, de poppenkamer maar ook een rijk talig onthaal en een aantal waarnemingen ondersteunen intentionele talige momenten. Vooralsnog hanteren de leidsters bij de aanwending van de thema's geen streefwoordschatlijsten, wat mogelijk weegt op de doelgerichtheid en de diepgang in de taalvaardigheid. De oudste kleuters komen in contact met letterherkenning en een aantal woorden en symbolen, zonder dat de school in pre-instructie vervalt. De aandacht voor penhouding en kleinmotorische vaardigheden zijn preventieve waardevolle acties naar het ontluikend schrijven.

Meerdere thema's vertrekken vanuit een wereldoriënterende benadering. Diverse activiteiten bieden kleuters kansen tot experimenteren, te exploreren, waar te nemen en te verwoorden. Verschillende functionele hoeken ondersteunen het ontwikkelen van competenties of vaardigheden, eigen aan wereldoriëntatie. Meer intentionele momenten zijn er bij de aanwending van de kalenders en de weerwaarnemingen tijdens het onthaal en de gerichte waarnemingen of uitstappen in de nabije omgeving. Door de inbreng van de kleuters wordt de diversiteit aan culturen benut, dit met het oog op een brede integratie.

Materieel beheer

Uitrusting

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

De teamleden beschikken over de nodige bronnenmaterialen om hun aanbod vulling te geven. Ook voor de kleuters beschikken ze over behoorlijk ontwikkelingsmateriaal om in een gevarieerd aanbod te voorzien. Afhankelijk van het thema zorgen de kleuterleidsters dat dit zichtbaar aanwezig is in het klasbeeld. Wisselende hoekenvulling, meegebracht materiaal, maar ook aangepaste prentboeken en wandplaten zijn daar voorbeelden van. In de meeste kleutergroepen is een computer aanwezig.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

Teamleden observeren permanent, weliswaar leerkrachtafhankelijk op een verscheiden wijze de ontwikkelingsevolutie van de kleuters. Hierbij brengen ze specifieke competenties maar ook meer algemene persoonlijkheidskenmerken in beeld. Eigen perceptie en persoonlijke didactische deskundigheid geven sturing aan de observaties wat enigszins weegt op de gezamenlijke doelgerichtheid. Deze gegevens vormen de basis om het kindvolgsysteem vulling te geven.

Daarnaast hanteert het team een aantal genormeerde tests. De analyse en de interpretatie van deze tests vormen naast de observatie van het klaswerk het uitgangspunt van het multidisciplinair overleg en mogelijk kindgerichte ondersteuning.

Naast het in kaart brengen van een aantal competenties, screenen de teamleden standaard het welbevinden en de betrokkenheid. Observatie op basis van relevant gekozen leerplandoelen bepaalt voorsnog niet de praktijk.

Aspecten, die eigen zijn aan wereldoriënterend onderwijs komen nauwelijks in de observaties ter sprake, hoewel teamleden verwoorden wereldoriëntatie een belangrijk leergebied te vinden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De teamleden hebben naast de algemene ontwikkeling een vrij goed beeld van de talige ontwikkeling van de kleuters. Teamleden zijn vanuit het vernieuwd zorgvademeccum de eerstverantwoordelijken voor het organiseren van een rijk en uitdagend aanbod en het verstrekken van de eerste momentane zorghulp. Dit manifesteert zich hoofdzakelijk in extra persoonlijke aandacht en een meer gerichte opvolging van de kleuters.

Tijdens informele momenten, maar zeker bij het meer formele multidisciplinaire overleg met de zorgcoördinator worden dieperliggende ontwikkelingsvertragingen besproken. Om een doeltreffend antwoord te bieden op deze zorgvragen beschikt de school over een aantal kindgerichte zorguren van de zorgcoördinator en extra ambulante lestijden. Voorsnog ontbreekt het aan een duidelijke structurele verdeling van deze aanvullende en kindgerichte lestijden. Het stellen van de hulpvraag is bovendien leerkrachtafhankelijk en verscheiden. Deze aspecten komen de doeltreffendheid en de effectiviteit van deze lestijden niet ten goede.

Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

De school zet stevig in op nascholingen, gekoppeld aan specifieke zorgprioriteiten. In het verleden maakte het team kennis met principes van taalvaardigheid. De teamleden bouwden expertise op gedurende meerdere jaren en weten deze principes in de praktijk toe te passen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate bij zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor Nederlands. Het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket staat garant voor een volledig en doelgericht aanbod. Deze aanpak borgt een evenwicht tussen de domeinen. Methodegebonden toetsen wijzen op een voldoende bereik van de eindtermen. De leerbegeleiding ondersteunt diverse facetten van het talig onderwijs.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Een recent ingevoerd onderwijsleerpakket stuurt in hoofdzaak het onderwijsaanbod voor Nederlands, dit vanaf het tweede leerjaar. Een aanvullende spellingmethode vervolledigt het pakket. Het eerste leerjaar hanteert reeds jaren een aanvankelijke leesmethode. Bij de keuze van het leerpakket gingen teamleden het aanbod na in samenhang met de leerplandoelen. Ze toetsten de methode af met het gewenste aanbod vanuit de noden aan differentiatie. Momenteel heeft het leerplan nog weinig betekenis als referentiekader, vanuit het vertrouwen dat het consequent volgen van de methode een garantie is voor een voldoende dekkend aanbod op de eindtermen en de leerplandoelen.

Het consistent doorlopen van het onderwijspakket is de bron om een evenwichtig, volledig en gradueel op elkaar afgestemd aanbod over de diverse domeinen aan de leerlingen aan te bieden. Teamleden plannen een aanbod voor de verschillende domeinen en verwijzen naar lesdoelen of leerplandoelen vanuit de handleidingen.

Vanuit de kindkenmerken besteedt het team, leerkrachtafhankelijk, aandacht aan intentionele spreek- en luisteractiviteiten. Uit gevolgde observaties blijkt dat, hoewel in het verleden wel besproken, de implementatie en de visie op krachtig talig onderwijs via taalvaardigheidsprincipes aan een opfrissing en herbronning toe is. Vele activiteiten zijn vrij klassikaal geleid, de spreek- en luisterkansen worden minder benut voor een doeltreffende taalactivering. De onderwijsstijl is vrij sturend, gekoppeld aan een bijhorend klasmanagement.

Het team zet krachtig in op leesactiviteiten en spelling. Naast het onderwijsleerpakket organiseert de school leesniveaugroepen en andere leesbevorderingsactiviteiten. Vanuit een visie op gelijke onderwijskansen en vanuit de opdracht van de school heeft het team deze onderwijsverschuivende opdracht lezen naar de ouders nog niet herbekeken om dit mogelijk met meer doeltreffendheid binnenschools te organiseren. Positief zijn de contacten met de bibliotheek en de bezoeken aan de biebtruck, waardoor deze kinderen de drempel naar 'cultureel' lezen leren ontdekken. Het spellingonderwijs krijgt impulsen vanuit een extra aanbod bij de methode, waarbij niet alle teamleden even veel aandacht hebben voor het begrijpen van woorden in het spellingonderwijs. Voor de andere domeinen volgt het team in eerste instantie de methode.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De teamleden beschikken over ruim en actueel materiaal om de leerplandoelen te realiseren. Naast de onderwijsleerpakketten beschikt de school, al dan niet in samenwerking met de bibliotheek over eigentijdse boekenpakketten op leesniveau geordend.

Een aantal wandplaten, gelinkt aan de methode ondersteunen in hoofdzaak het spellingonderwijs. De aanwending van de digitale borden en de bordboeken zijn een meerwaarde om leerlingen bij het leerproces te betrekken. Teamleden verwoorden te groeien in de aanwendingsmogelijkheden van deze media.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen over de diverse domeinen, baseren de teamleden zich in hoofdzaak op de methodegebonden evaluatie-instrumenten, soms aangevuld met eigen toetsen. Daarnaast hanteert het team genormeerde tests voor technisch lezen en spelling. Een jaarlijkse taaltest in het eerste leerjaar wordt weldra aangevuld met een spreekvaardigheidstest in andere leerjaren. Voor het domein spreken verloopt de evaluatie minder doelgericht. Het ontbreekt op schoolniveau aan criteria om spreekactiviteiten te beoordelen. In de rapportering is het domein spreken niet vermeld. Het leerlingvolgsysteem brengt de eerder technisch gerichte talige aspecten in beeld, maar spreekt zich veel minder uit over de andere competenties in taal.

Reeds meerdere jaren participeert de eindklas en recent het vierde leerjaar aan de proeven voor Nederlands vanuit de koepel. Deze resultaten zijn, in tegenstelling met de methodetoetsen en andere genormeerde proeven eerder ondermaats voor alle geteste domeinen ten opzichte van de referentiegroep. Het beleid analyseerde deze resultaten, maar objectieve verklaringen voor deze resultaten blijven vooralsnog uit.

De evaluatie geschiedt in hoofdzaak in functie van de rapportering. Voor het lees- en spellingonderwijs hanteert het team de resultaten tevens met het oog op bijsturing. Ze ondersteunen de zorg en de indeling van de leesgroepen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school ziet vanuit het vernieuwd zorgcontinuüm de klasleraar als de eerstverantwoordelijke voor de zorg. Het onderwijsleerpakket voorziet in een aantal differentiatiemogelijkheden, zoals gevarieerde teksten in wisselende moeilijkheidsgraad. Hierdoor kunnen teamleden inspelen op de leerlingkenmerken. Om zich hierover een beeld te vormen raadplegen de teamleden het leerlingvolgsysteem en zijn er overgangsbesprekingen. Het klaswerk en de observaties concretiseren dit beeld, naast de afname van diverse toetsen.

Een aantal evaluatiegegevens en observaties vindt haar weg in het leerlingvolgsysteem en zijn het uitgangspunt voor het multidisciplinair overleg. De zorgcoördinatie bewaakt dat deze overlegmomenten structureel vastliggen in de jaarwerking. Ze kunnen aangevuld worden met specifieke overlegmomenten over individuele kinderen, al dan niet met ouders of het centrum voor leerlingbegeleiding. Een aantal kinderen ontvangt een dyslexie-protocol.

De teamleden ondersteunen de kinderen door momentane ondersteuning, het geven van vertrouwen in het lezen en spreekdurf en groeien in het hanteren van interactieve groeperingsvormen. Daarnaast organiseert de school, hoewel vrij beperkt voor de lagere afdeling, de mogelijkheid om een aantal kinderen individueel of in kleine groepjes te ondersteunen. Ook het leesonderwijs krijgt structureel ondersteuning. Deze lestijden focussen in hoofdzaak op spelling en technisch lezen, met enige aandacht voor het leesbegrip en leesplezier.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt in onvoldoende mate de eindtermen voor wereldoriëntatie. Ze biedt een onvolledig aanbod over de domeinen heen aan. Er zijn weinig tot geen afspraken over de verticale samenhang, de plaats van de eigen omgeving, de functionaliteit van de tijd- en ruimtekaders en de aanpak van de actualiteit. Een schoolvisie over goed wereldoriënterd onderwijs ontbreekt en de visie van de eindtermen is vrij beperkt gekend. De voorgelegde evaluatie is beperkt en doet geen uitspraak over het bereik van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes op relevante doelen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Sterk uiteenlopend bronnenmateriaal, waarbij in het verleden eigen aangemaakt materiaal momenteel doorkruist wordt met delen van een onderwijsleerpakket vormen de basis waarop de meeste teamleden vulling geven aan de jaarplanning. De beperkt aangetroffen jaarplanningen zijn een summiere opsomming van de thematitels per trimester, zonder enige link naar domeinen of doelen. De selectie van de gekozen thema's gebeurt leerkrachtafhankelijk en is gestoeld op jarenlange ervaring van onderwerpen of activiteiten, die zouden kunnen aansluiten bij de leefgroep. Hierdoor mist het gehele aanbod structuur en samenhang.

Vrij recent, mede door de vaststellingen van de inspectie in de aangelegen school, maakte het team een keuze om een onderwijsleerpakket in te voeren, evenwel in eerste instantie nog vrijblijvend te gebruiken. Hierdoor tracht het team meer garanties te bieden naar een dekkend en gradueel uitgewerkt aanbod binnen de domeinen. Het domein techniek en aspecten van mobiliteit en verkeer zijn meer uitdrukkelijk in het aanbod aanwezig.

Een analyse van dit aanbod toont in de hele afdeling aan dat dit ontoereikend is voor het realiseren van de leerplandoelen. Het staat onvoldoende garant voor een dekkende vulling van de domeinen of de bestaansdimensies. Dit zorgt voor breuklijnen in het aanbod en hypothekeert het bereik van de eindtermen. Er zijn geen schoolafspraken over de wijze waarop de domeinen gradueel invulling krijgen. Informeel maakten enkele teamleden afspraken over het verstrekte aanbod. Een aantal domeinen krijgt hierdoor overgewicht, waardoor andere amper aan bod komen.

Hoewel een aantal teamleden wel algemene krachtlijnen voor goed wereldoriënterend onderwijs kunnen verwoorden, zijn de uitgangspunten van de eindtermen en de visieteksten bij het leerplan weinig richtinggevend voor de praktijk. Linken tussen de eindtermen en de bestaansdimensies van het eigen leerplan, maar vooral tussen deze referentiekaders en het verstrekte aanbod worden amper gemaakt, waardoor het verstrekte aanbod doelgerichtheid mist.

Niet alle teamleden zetten in op werkelijkheidsgericht onderwijs dat vertrekt uit de leefwereld van de kinderen en rijke kansen biedt tot waarnemen, verkennen, onderzoeken en exploreren. Mogelijkheden tot actief leren zijn eerder beperkt, terwijl, uitgaande van de inputkenmerken, bij deze kinderen extra noden liggen. Hoewel teamleden wel een aantal leeruitstappen en extra-murosactiviteiten plannen zijn deze eerder vrijblijvend van aard en vallen of staan bij particuliere initiatieven. De school heeft, ondanks het feit dat in het verleden een omgevingsboek werd gerealiseerd, nog geen afspraken over een aantal vaste educatieve leeruitstappen. Een aantal uitstappen, gekoppeld aan lopende thema's en klasgroepen, verlevendigen de praktijk.

De individuele initiatieven, zoals de boerderijklassen en een aantal leeruitstappen bewerken doelen die het leergebied overstijgen. Sociale vaardigheden en bredere algemene persoonlijke ontwikkeling staan hierbij erg centraal en zijn voor deze leerlingen zonder meer zeer waardevol en verrijkend. Het hanteren van de digitale borden geeft teamleden kansen wereldoriëntatie visueel krachtig te laten ondersteunen. De teamleden ervaren dit als een meerwaarde en groeien in de expertise van het gebruik ervan. Het gebruik maken van de computerklassen, met het oog op het verwerven van vaardigheden in het hanteren van bronnenmateriaal is nog ondermaats.

Het verstrekte onderwijs is sterk gericht op cognitie, met een hoog talig gehalte. Andere belangrijke accenten zoals het verwerven van inzichten door te handelen, vaardigheden en onderzoeksmethodes hanteren en het verwerven van attitudes komen weinig aanbod. Hierdoor verwordt wereldoriëntatie veeleer een 'papieren leergebied'.

Een aantal teamleden heeft aandacht voor actualiteit, waardoor kinderen meer inzicht krijgen op gebeurtenissen dichtbij en veraf. De leerkrachtafhankelijke verwerking ervan biedt mogelijkheden tot het verhogen van algemene burgerzin, breed maatschappelijke inzichten en betrokkenheid, maar ook tot talige interactie of het verwerken met ICT-toepassingen.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

Ze recent beschikken teamleden over een onderwijsleerpakket. De school beschikt over een zeker aanvullend materiaal dat de realisatie van specifieke doelen mogelijk maakt.

In de meeste klassen zijn er tijd- en ruimtecadavers aanwezig. Afspraken die deze cadavers gradueel laten opbouwen en de functionele aanwending ervan met het oog op permanente aandacht voor een groeiend tijd- en ruimtebesef zijn minimaal.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De school beschikt over te weinig betrouwbare leerresultaten om gefundeerde uitspraken te doen over het bereik van leerplandoelen of eindtermen. De toetsen zijn te weinig representatief om objectieve uitspraken te doen over bepaalde domeinen.

Er is weinig aandacht voor een evenwicht in de evaluatie tussen kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes. Vele schriftelijke toetsen testen louter kennis, dit op woordelijk niveau. Het team heeft nog niet nagedacht over vormen van breder evalueren, waarbij het bereik van andere wereldoriënterende vaardigheden in beeld gebracht wordt. Het ontbreekt hierbij aan een schoolvisie op wereldoriënterende evaluatie.

In het leerlingvolgsysteem zijn weinig tot geen aspecten opgenomen die de vorderingen of moeilijkheden in de wereldoriënterende competenties omschrijven. Specifieke interesses of een hoge betrokkenheid worden niet vermeld.

Het globaal cijfer op het rapport is een wiskundige berekening van een of enkele toetsmomenten. Op zich zegt het weinig over de ontwikkeling in de diverse domeinen. De toegekende maximale punten geven indirect een beeld weer van een onderwaardering voor dit leergebied. Bij de uitreiking van getuigschriften spelen deze cijfers een minimale rol.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De begeleiding binnen wereldoriëntatie richt zich op het bevorderen van een klasklimaat, waardoor de betrokkenheid bij de onderwerpen aangescherpt wordt. Een aantal leerkrachten maakt hierbij gebruik van didactische werk- en organisatievormen. Enkele ondersteunende uitstappen of het gebruik van beeldmateriaal verhogen de leermotivatie.

Uitval bij wereldoriëntatie vormt geen aanzet tot directe bijsturing of remediëring. Al dan niet bereikte doelen in een vorig leerjaar vormen zelden een onderwerp bij overgangsbesprekingen of het bepalen van een beginsituatie.

Kwaliteitszorg

Een aantal factoren beïnvloeden de actuele praktijk van wereldoriëntatie. Momenteel lopen in de school heel wat vernieuwingen. De draagkracht om de vele goede initiatieven ook met voldoende implementatie tot duurzame veranderingen om te buigen moet grondig bekeken worden. Hoewel in het verleden het vernieuwde leerplan wel onderwerp van gesprek was, is dit ondermaats gekend.

Een vrij complexe schoolorganisatie, verschillende zienswijzen en de algemene professionele ingesteldheid om samen meer en beter school te maken wegen sterk op het uitbouwen van een gradueel aanbod en het maken van duidelijke afspraken. Een kwaliteitszorg met het oog op een krachtig wereldoriënterend onderwijs zal meer betekenen dan de invoering van een onderwijsleerpakket. Het team zal genoodzaakt zijn om aan deze prioriteit enige voorrang te verlenen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?

Voldoet

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten is er voldoende indicatie dat de instelling voldoet aan de erkenningsvoorwaarden bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Een geconcretiseerd globaal meerjarig preventieplan en een jaaractieplan, voorzien van de nodige budgettering kan de dynamiek van het welzijnsbeleid nog optimaliseren.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

- Doelgerichtheid** In de doelgerichtheid van de organisatie van haar onderwijs wordt de school gevat door een aantal factoren die het beleid mede bepalen. Vanuit een visie waarbij de school haar kleuteronderwijs organiseert in een samenwerkingsverband met de naastgelegen meisjesschool, weten de beide directeurs een doelgerichte organisatie op punt te zetten. Hierbij hanteren ze welbepaalde criteria naar inzetbaarheid van personeel als naar de indeling van de kleutergroepen. In de lagere afdeling is deze samenwerking veel minder vanzelfsprekend en bepaalt het dalend lestijdenpakket de organisatie. Hier organiseert ze zes volwaardige klassen en creëert ze een aantal coördinerende opdrachten voor teamleden. Om deze organisatie veilig te stellen worden behoorlijk wat lestijden gelijke onderwijskansen aangewend. Dit weegt op een doelgerichte ondersteuning in de zorg.
- De school kiest resoluut om een aantal teamleden in te zetten die verantwoordelijkheden dragen naar een gedelegeerde uitwerking voor techniek, de ondersteuning van muzische projecten en de bevordering van het leesonderwijs, de preventie. Enig gevaar voor specialisatie, vakken- of domeinverschuiving loert hierbij om de hoek. De keuze om een aantal muzische projecten te ondersteunen, pleit de teamleden niet vrij in hun verantwoordelijkheid om individueel en als groep in een doeltreffend aanbod te voorzien in alle domeinen.
- Ondersteuning** De organisatie investeert in mensen en middelen ter ondersteuning van het onderwijs. Zo verloopt de zorgcoördinatie voor de beide afdelingen op school- en klasniveau vrij behoorlijk. Dit in tegenstelling met de leerlinggerichte ondersteuning, die momenteel te weinig gestructureerd is en onvoldoende tegemoet komt aan de noden en de zorgvragen op basis van de kindkenmerken. Een aantal teamleden, in beide afdelingen, vraagt om opvolging, coaching en ondersteuning. Teamleden zoeken naar een middenweg om een goed klasmanagement, waarin structuur en veiligheid noodzakelijk zijn, te kunnen combineren met het aanbieden van een motiverende en krachtige leeromgeving. Ze geven aan dat de werkomstandigheden niet overal altijd even gemakkelijk zijn. In deze opdracht zijn het beleid en alle teamleden in een aanvangsfase om elkaar te ondersteunen en naar elkaar toe te groeien in het bepalen van een gezamenlijke aanpak en visie om samen school te maken.
- Doeltreffendheid** De school kan vooralsnog in mindere mate aantonen of de wijze waarop ze haar onderwijs organiseert de meest doeltreffende is. Zo investeert de school heel wat lestijden in waardevolle initiatieven ter bevordering van het leesonderwijs, maar de effecten zijn minder eenduidig in kaart te brengen.
- De keuze om een derde lestijd lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs te organiseren komt in de feiten de algemene motorische ontwikkeling zeker ten goede.
- In een aantal klassen werken meerdere teamleden met deeltijdse of versnipperde opdrachten. Het bewaken van een doeltreffend aanbod in voldoende samenhang blijft hier een permanente uitdaging.

Ontwikkeling De effecten die het gevolg zijn van bepaalde keuzes in de onderwijsorganisatie worden vooralsnog minder nagegaan. Een aantal opdrachten binnen het team zijn reeds jaren een gewoonte en verworpen tot enige traditie. In het streven naar permanente kwaliteitsverbetering is het overdragen van een aantal aspecten van de werking die berusten bij de coördinerende taken nog minder gebruikelijk.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft reeds jaren ervaring uit bekomen lestijden van zorg en gelijke onderwijskansen en is gestaag gegroeid in de uitbouw van haar werking. De school beschikt over een zorgvisie en een uitwerking van de zorg in een zorgvademecum. Een aantal structureel vastgelegde acties zijn duidelijk omschreven. Momenteel werken de zorgcoördinatoren aan een update van deze visie. De vastgelegde afspraken en procedures bewerkstelligen een zekere doelgerichtheid, voornamelijk op school- en klasniveau. In de kleuterafdeling is de zorgcoördinator verantwoordelijk voor de hele afdeling, ook van de aanpalende meisjesschool. Hierdoor ontstaat een grotere gelijkgerichte en doelgerichte werking binnen de hele afdeling. Toch wordt de coördinatie er minder sturend en coachend ervaren. In de lagere afdeling stuurt de aanpak van de zorgcoördinator een meer gestructureerde en doelgerichte werking aan met een vrij beperkt aantal lestijden, aangevuld met een vrijwillig aangegaan engagement.

Ondersteuning De basiswerking in de zorg vertrekt van de zorgverantwoordelijkheid van ieder teamlid. De wijze waarop deze op de zorgvragen van de kinderen inspelen is afhankelijk van de individuele deskundigheid. In de lagere afdeling laten diverse methodes toe ondersteuning te bieden via differentiatiemateriaal. Ze geven mogelijkheden tot remediëren en bijsturen van de praktijk. Echte differentiatie op basis van de kindkenmerken staat echter nog in een aanvangsfase. Vele teamleden ondersteunen kinderen tijdens het klaswerk door middel van momentane hulp. Voor een beperkt aantal kinderen zijn er ondersteunende maatregelen omwille van een of andere leerstoornis. In de kleuterafdeling is de eerstelijnszorg en de intensiviteit van de samenwerking met de zorgcoördinator erg afhankelijk van het kunnen stellen van gerichte zorgvragen en hulp. Teamleden dragen meestal de kinderen een warm hart toe en nemen soms ook breed maatschappelijk initiatieven ter ondersteuning van primaire zorgvragen. Aan de ondersteuning in tweede rang ontbreekt het aan voldoende structuur, waardoor de leerlingondersteuning eerder vraaggestuurd, leerkrachtafhankelijk en vrijblijvend verloopt. De organisatie van deze uren in de kleuterafdeling en de eerder beperkte mogelijkheden in de lagere afdeling is niet optimaal, waardoor ze aan effectiviteit in de ondersteuningsmogelijkheden verliest. Zeker in de kleuterafdeling, met behoorlijk wat beschikbare uren, maar ook in de lagere afdeling met minder mogelijkheden kan de effectiviteit van de ondersteuning aan kracht winnen. De zorgcoördinatoren ondersteunen de klasleraren op klas- en deels op schoolniveau door hun bijsturingen tijdens multidisciplinair overleg, de organisatie van klasoverlegmomenten, het organiseren en analyseren van genormeerde toetsen. Met het centrum voor leerlingbegeleiding loopt een constructieve samenwerking, die een meerwaarde voor de school betekent.

- Doeltreffendheid** Meer algemeen vertrekt de zorg van eerder technisch cognitieve onderwijsaspecten en een aantal socio-emotionele problematieken. Vooral in de lagere afdeling analyseert en interpreteert de zorgcoördinator diverse genormeerde testen en bespreekt deze met de teamleden. Uit deze gegevens, gekoppeld aan observaties uit het klaswerk of aanvullende output selecteren ze samen leerlingen voor een diepgaander opvolging en een meer doeltreffendere ondersteuning. Een beperkt aantal kinderen krijgt hierbij een doorverwijzing naar externe hulp.
- In de kleuterafdeling is deze analyse en opvolging minder duidelijk opspoorbaar. Het minder stellen van zorgvragen over specifieke competenties, die wel in het kleutervolgsysteem omschreven staan en de minder doelgerichte aanwending van extra ambulante uren maakt de zorg hier minder doeltreffend.
- Ontwikkeling** Vanuit een beleid dat vorming weet te koppelen aan bepaalde noden, zet de school sterk in op nascholingen, die zorgaspecten van een theoretische of praktische invulling voorziet. Zo staat de volgende teamgebonden nascholing in het teken van coöperatieve werkvormen, waardoor de eerstelijnszorg door verhoogde betrokkenheid nieuwe impulsen mag krijgen.
- Recent startte de school een digitaal kleuter- en leerlingvolgsysteem op, dat de ontwikkeling, de vorderingen en de zorgvragen meer gelijkgericht in beeld brengt. Teamleden doen momenteel ervaring op met dit systeem. Naast het technische aspect verdient de kwalitatief inhoudelijke invulling hierbij de nodige aandacht.
- Een vrij grote discrepantie tussen methodetoetsen en de netgebonden eindtoetsen vraagt om een kwalitatief verder onderzoek, dat reeds opstartte met een analyse. Het zoeken naar oorzaken en bijsturen van mogelijke tekorten is een volgende stap in de ontwikkeling naar verhoogde kwaliteit.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Kwaliteitszorg, Leiderschap, Talenbeleid, Visieontwikkeling	De directeur staat voor de opdracht om met veel enthousiasme en betoonde inzet een beleid te voeren in een school, die nog enigszins gebukt gaat onder een beladen verleden dat weegt op de opdracht om doeltreffend samen school te maken. In zijn taak laat hij zich hierbij omringen door twee zorgcoördinatoren, met elk een verantwoordelijkheid in een afdeling. Daarnaast fungeert een kernteam, dat regelmatig schoolorganisatorische en onderwijskundige punten met het beleid doorneemt. De school maakt met een aantal projecten het schoollogo 'sportief, creatief en degelijk' waar. Deze worden door teamleden of vrijgeroosterde coördinatoren aangestuurd. Een bewuste keuze voor een extra lestijd lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling en de muzische projecten zijn hier voorbeelden van. In de lagere afdeling ondersteunt de leerkracht lichamelijke opvoeding een rijk extra aanbod, zowel binnen als buiten de schooluren. Het beleid organiseert klasbezoeken en heeft regelmatig formeel en informeel contacten met teamleden over onderwijskundige aspecten. Echte functioneringsgesprekken, met het oog op nog meer gezamenlijk school maken, zijn een aandachtspunt voor de nabije toekomst. Voor zichzelf en de teamleden gaat het beleid op zoek naar geschikte externe ondersteuning en neemt hierbij waardevolle initiatieven.
--	--

Naast de zorg- en kernteamsamenkomsten streeft de school naar een participatieve besluitvorming. Maandelijks personeelsvergaderingen onderbouwen de besluitvorming. De kleuterafdeling vergadert steeds samen met de teamleden van de nabijgelegen kleuterafdeling waarmee ze de facto één pedagogisch geheel vormen, maar afzonderlijk van de lagere afdeling. Dit bevordert er de samenwerking en de gelijkgerichte aanpak. De lagere afdeling blijft hier nog ver van verstoken. Een eerste aanzet om tijdens een kindvrij moment op vrije basis met de parallelcollega te overleggen, wordt bij meerdere teamleden positief ervaren en is een start tot meer gezamenlijke doelgerichtheid.

De school zet in op tal van prioriteiten om de kwaliteit van haar onderwijs te verhogen. De meerdere recente methodische vernieuwingen, de invoering van digiborden, het digitaal zorgregistratiesysteem zijn illustratief. Over het bewaken van de hoeveelheid prioriteiten, hierin weldoordachte en doelgerichte keuzes maken die leiden tot duurzame en doeltreffende acties op schoolniveau is nog minder nagedacht. Meerdere teamleden geven aan dat alles samen soms wel erg veel is, terwijl ze de zinvolheid van deze vernieuwingen niet in twijfel trekken en er voor willen gaan.

Er is enig spanningsveld tussen visies op onderwijs en klasmanagement tussen het beleid en teamleden. De directeur weet vanuit een visie waardevolle accenten te verwoorden, terwijl teamleden met vele jaren ervaring zoeken naar nieuwe oplossingen voor een goed klasmanagement met deze specifieke leerlingpopulatie en de implementatie van noodzakelijke onderwijskundige vernieuwingen. Een compromis zal moeten gevonden worden tussen verscheiden opvattingen. In een wederkerige professionele openheid zal zich dit vertalen in vernieuwde engagementen.

Het beleid is zich bewust van de grote uitdaging om een doelgericht antwoord te zoeken op de taalproblematiek, eigen aan deze kinderen. Een aantal recente initiatieven, waaronder het afnemen van taalvaardigheidstesten en de ondersteuning vanuit het stedelijk beleid, brengen de beginsituatie nog beter in kaart. Het beleid heeft het voornemen om op korte termijn te werken aan een visie, gericht op de talige zorgvragen van de kinderen.

GOK- en zorgbeleid

De school beschikt over behoorlijk wat lestijden op basis van de kenmerken sociaal economische kenmerken van de kinderen. Vele van deze lestijden zijn gedelegeerd naar coördinerende opdrachten van diverse aard. Een aantal ambulante lestijden worden aangewend voor de ondersteuning van kinderen, maar de invulling ervan is op basis van de vele zorgvragen momenteel minder effectief. In de lagere afdeling is de beperkte ondersteuning vooral geënt op de eerder technisch-cognitief gerichte aspecten uit het onderwijsleerproces.

Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de oppervlakkige analyse van beperkte data. De school heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.

De school heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Een aantal vooropgestelde doelen zijn operationeel geformuleerd op leerlingenniveau, maar de acties sluiten nog niet allemaal aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert in toenemende mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De acties op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau die de school uitwerkt, sluiten beperkt aan op de vooropgestelde doelen. De school heeft ook enige aandacht voor kleuterparticipatie.

De school heeft in beperkte mate zicht op de effecten van haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van meerdere teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de consequente toepassing van het onderwijsleerpakket voor Nederlands in het lager onderwijs, dat de leerplanrealisatie waarborgt
- de groeiende aandacht voor leerplandoelen gekoppeld aan het aanbod in het kleuteronderwijs
- de inspanningen in het kleuteronderwijs om de taalvaardigheid te bevorderen door de concretisering van taalvaardigheidsprincipes
- het belang van welbevinden als basis voor verhoogde betrokkenheid en competentieontwikkeling

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de inspanningen om op verschillende vlakken de schoolorganisatie te laten ondersteunen door coördinerende teamleden
- de uitwerking van procedures en instrumenten voor de leerbegeleiding, gekoppeld aan de aanzet van een visie om de eerstelijnszorg voor leerkrachten te implementeren
- de keuze in de organisatie voor drie lestijden lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs en de inzet bij extra sportactiviteiten in de lagere afdeling

Wat betreft het algemeen beleid

- het streven om vanuit een moeilijk verleden te bouwen aan een nieuw concept om samen school te maken
- het zoeken naar gerichte interne of externe ondersteuning via professionalisering voor het beleid en teamleden met gedelegeerde opdrachten of specifieke noden

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de bewaking van de volledigheid van het aanbod en de graduele opbouw in de kleuterafdeling
- de heropfrissing en concretisering van de taalvaardigheidsprincipes om een antwoord te bieden op de inputkenmerken van de kinderen voor de lagere afdeling
- de mondelinge taalvaardigheid doelgerichter in de evaluatie en de rapportering betrekken

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de effectiviteit van de leerlinggerichte ondersteuning in de leerbegeleiding optimaliseren
- de doelgerichtheid van een aantal organisatorische aspecten consequent en permanent in vraag stellen met het oog op maximale doeltreffendheid
- het aanreiken van uitdagende leeromgevingen en onderwijsstijlen, waarbij kinderen nog meer kansen tot zelfsturing en interactie krijgen

Wat betreft het algemeen beleid

- de afbakening van een aantal prioriteiten in de gehele schoolwerking met het oog op de realisatie van voldoende diepgang
- de analyse en interpretatie van diverse output op schoolniveau, met het oog op het borgen van het goede en de bijsturing van het aanbod of leerproces
- het zoeken naar een compromis tussen de visie van het beleid en de verwachtingen van teamleden, met het oog op duurzame veranderingen en vertrekkend vanuit de eigenheid van de kinderen

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de resultaatsverplichting voor het lager onderwijs om in een volledig en gradueel uitgewerkt aanbod voor wereldoriëntatie te voorzien, met het oog op een maximaal bereik van de eindtermen bij zo veel mogelijk leerlingen

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **18-09-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul Lemmens de inspecteur-verslaggever	Patrick JOOSTEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	